

Samuel (Sam) Esmeijer is geboren op 20 december 1920 in Driebergen. Hij was de zoon van Gijsbertus Esmeijer en Johanna Brandia Roskam. Hij had een zus Neeltje (1917) en een broertje Evan Hans (1925).

Het gezin verhuisde uiteindelijk naar Rotterdam. Sam volgde een studie aan de HBS in Rotterdam en was lid van de Gereformeerde vereniging "Calvijn", een soort van debatingclub voor oudere jongens.

Op 4 mei 1935 werd Groep 9 Albert Schweitzer opgericht in Rotterdam als gereformeerde groep. De groep heette in eerste instantie de Livingstone groep. Op 23 april 1936 sloot de groep zich aan bij de NPV, maar omdat er al een Livingstone groep bestond in Rotterdam, werd de naam aangepast. De groep droeg een oranje das met groene rand. De oude naam van de groep werd gebruikt voor de Livingstone-stam, die in 1940 van start gaat onder leiding van Oubaas Stienstra. De groep had in 1935 haar troeplokaal aan de Heer Kerstantstraat achter het klooster in het Oude Noorden. Sam was vanaf de oprichting in 1935 tot aan het verbod door de Duitsers in 1941 lid van de Albert Schweitzergroep. Zijn vader was groepscommissielid en zijn broertje was scout.

Sam groeide op tot een jongeman met een sterk gevoel voor rechtvaardigheid, sportieve bekwaamheid, zwijgzaamheid en hulpvaardigheid. Hij was aan het begin van de oorlog regelmatig te vinden bij de slachtoffers van het bombardement en verleende hulp aan de gewonden en getroffen. Het zomerkamp van 1940 in Lage Vuursche bij Utrecht verloopt onrustig vanwege de eerste bombardementen op Soesterberg. Na het verbod op Scouting op 2 april 1941 hield de groep clandestien bijeenkomsten als modelbouwgroep 'HoKo' ('Houd Koers'). De stam trad op als brandwacht in het Eudokia-ziekenhuis te Rotterdam.

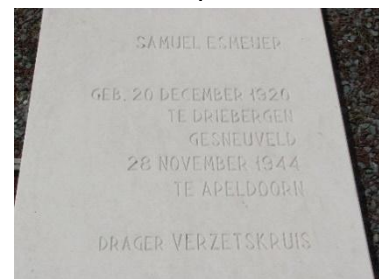
Na het behalen van zijn HBS-diploma keerde Esmeijer in de herfst van 1941 terug naar Driebergen. Hij ging als klerk aan de slag bij de plaatselijke politie en volgde in zijn vrije tijd een opleiding tot politie-inspecteur. Esmeijer begon zijn ondergrondse "carrière" in de zomer van 1942 met hulp aan Joodse onderduikers. Hij besloot in het najaar van 1943 terug te keren naar Rotterdam. In Rotterdam leidde Esmeijer een kleine researchgroep voor de organisatie Trouw, die in januari 1944 tot knokploeg omgevormd werd. Esmeijer kwam bekend te staan als bezielend KP-leider en beramer van doeltreffende plannen. De vuurdoop voor de 4 koppige ploeg van Esmeijer was de overval op het bureau van politie te Delft op 26 februari 1944. Bovendien was het de eerste overval waaraan een Rotterdamse Knokploeg deelnam. De totale ploeg voor deze overval bestond uit 16 personen, 4 van Esmeijer, 7 van de Westlandse ploeg, Fritz Conijn en twee vrienden en 2 agenten die betrokken werden bij de overval op hun bureau.

Op 8 april 1944 namen twee mannen van de ploeg van Esmeijer, samen met een aantal mannen van de ploeg van Johannes Post deel aan een overval op het distributiekantoor van

Katwijk, die overigens ook mislukte en waarbij één van de mensen van de ploeg van Post werd doodgeschoten door een agent.

Op 24 oktober 1944 leidde Sam een spectaculaire bevrijdingsactie uit de gevangenis in het Hoofdbureau van politie aan het Haagseveer in Rotterdam. De arrestatie van twee kopstukken uit de verzetsgroep 'Victor' van de aalmoezenier van de Dominicusgroep pater Apeldoorn, 'dwongen' de Knokploegen in Rotterdam tot actie. Op 20 en 21 oktober 1944 werden Chris Roemer en Piet Sijpesteijn aangehouden en na hardhandige ondervraging door de Sicherheitsdienst veroordeeld tot de kogel. Dat mocht niet gebeuren en Sam bereidde een zorgvuldige bevrijding voor. Met hulp van binnenuit betrad Sam samen met twintig leden van het gewapende verzet, deels gekleed in SS-uniformen het hol van de leeuw. Met medewerking van kantinebeheerder Hulsman konden de zwaar bewapende mannen tot op de etage komen, waar de mannen gevangen zaten. Zoals gebruikelijk had Hulsman aangekondigd om eten te brengen voor de bewakers. Toen de zware deur van het gevangeniscomplex eenmaal geopend was, drongen de mannen binnen en namen de overrompelde bewakers hun wapens en sleutels af. De deuren van de cellen werden geopend en gevangenen werden bevrijd. Er was enige verwarring, aangezien de mannen niet verwachtten, dat SS-ers hen kwamen bevrijden. Sijpesteijn en Roemer herkenden spoedig hun bevrijders en naast hen kwamen nog ruim veertig mannen vrij. Klaarstaande vrachtauto's bracht hen naar veilige adressen. Helaas konden niet alle cellen geopend worden. Als vergelding voor de bevrijding van de 43 verzetsmensen werden nog dezelfde nacht vier achtergebleven mannen gefusilleerd. Als afschrikwekkend voorbeeld moesten de vier lijken tot de volgende dag 17.00 uur blijven liggen.

Op 22 november 1944 werd een aantal contactpersonen van Esmeijer in Utrecht gearresteerd en gevangen gehouden in de Koning Willem III-kazerne buiten Apeldoorn. Jan van Bijnen, Landelijk Sabotage Commandant, wilde een bevrijdingsoverval opzetten en ging op 28 november samen met Esmeijer en hun chauffeur Huib Verschoor de kazerne verkennen. Zij werden daar betrapt en er ontstond een vuurgevecht, waarbij Esmeijer dodelijk getroffen werd. Hij overleed op de leeftijd van 23 jaar en werd begraven op de Nieuwe Gemeentelijke Begraafplaats in Driebergen.

Zijn naam staat op het 'Keienmonument' in Apeldoorn. Het Keienmonument in Apeldoorn is opgericht ter nagedachtenis aan vijftien verzetsmensen en een Amerikaanse militair die in de strijd tegen de bezetter om het leven zijn gekomen.

Hij ontving postuum het Verzetskruis 1940 – 1945 en het Verzetshedenkingskruis.

Zijn Scoutinggroep hield op 1 december 1945 een herdenkingsbijeenkomst. De vijf leden van de groep die de oorlog niet hebben overleefd, Sam Esmeijer, Dick de Bruijn, Koos Erwich, Marius van der Ven en Henk Verkuil, werden daarbij herdacht.

Na de oorlog ontstonden uit de Albert Schweitzergroep door toeloop van nieuwe leden twee nieuwe groepen: De Calvijngroep (groepsnummer 57 uit Schiebroek) en de Samuel Esmeijergroep (Groep 39 uit Blijdorp). In 1965 en 1966 stopten de Calvijngroep en de

Samuel Esmeijergroep door een gebrek aan leiding en fuseerden met de toen sterke Albert Schweitzer Groep.

Meer informatie

[Samuel Esmeijer - Wikipedia](#)

[Samuel Esmeijer \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Samuel Esmeijer | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Nederland in de Tweede Wereldoorlog - Het verzet van Samuel Esmeijer \(tweede-wereldoorlog.org\)](#)

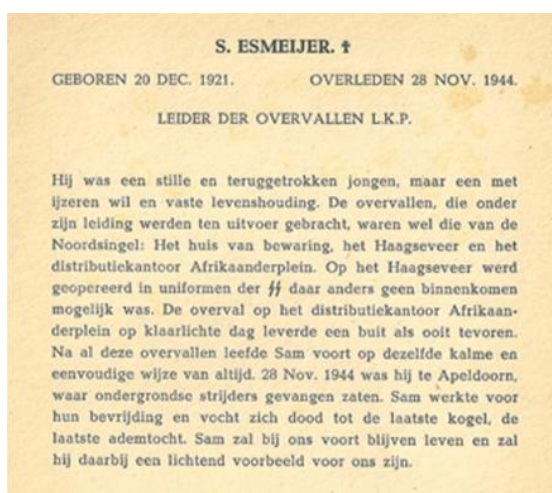
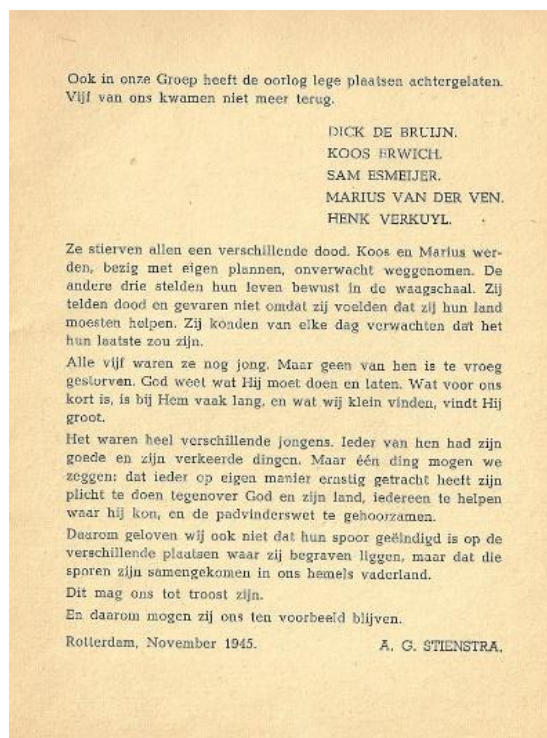
[Geschiedenis ASG - Albert Schweitzer Groep, scouting in Rotterdam sinds 1935 Albert Schweitzer Groep Scouting Rotterdam \(asg-rotterdam.nl\)](#)

[Nederlandse Ridderorden en Onderscheidingen](#)

[Verzetsherdenkingskruis \(geni.com\)](#)

Aad Koster & Pierre Pijpers, Onze vaders in Verzet, Rotterdam 2014

[Apeldoorn, 'Keienmonument' - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.